

HET BOEK DER ZIELEN

JAMES OSWALD

**HET BOEK
DER ZIELEN**

High crime
from the Lowlands

| LANNOO

1

De straten zijn leeg. Over het noordelijke gedeelte van de stad hangt een onwezenlijke stilte, elk geluid lijkt te zijn opgezogen door de feestelijkheden in Princes Street. Nu en dan wordt de rust even verstoord door een passerende taxi, terwijl hijzelf zijn voeten achternaloopt, waarheen weet hij niet, weg van de massa, weg van de opwinding, weg van het plezier.

Al uren dwaalt hij zoekend rond, hoewel hij in zijn hart weet dat hij te laat zal komen. Is hij hier ooit eerder geweest? Het heeft allemaal iets verschrikkelijk bekends: de wijzers van de klokkentoren die naar middernacht gaan en het begin van een nieuw millennium aankondigen; de straten met kasseien, glimmend en glad van de regen; de oranje gloed op warme zandsteen die alles onderdompelt in een demonisch licht. Zijn voeten leiden hem naar beneden, door de negen cirkels heen en met elke doffe voetstap groeit zijn wanhoop.

Wat doet hem tot stilstand komen op de brug? Een onbestaanbaar geluid misschien? De echo van een schreeuw van jaren geleden? Of is het de plotselinge verstomming van de stad die haar adem inhoudt en die laatste seconden aftelt op weg naar een nieuwe dageraad? Hij kan hun enthousiasme niet delen, kan zichzelf er niet toe bewegen geïnteresseerd te zijn. Kon hij de tijd maar stilzetten, hem omkeren, dan zou hij de dingen zo anders aanpakken. Maar dit is niet meer dan een moment en daarop volgt een ander, enzovoort, tot in de eeuwigheid.

Hij leunt op de koude stenen brugleuning en kijkt naar het donkere stromende water onder hem. Iets heeft hem naar hier gebracht, weg van de wereld van festiviteiten en vreugdekreten.

Een luide knal geeft het einde van het oude en het begin van het nieuwe aan. Vuurwerkpluimen schieten vlug na elkaar de lucht in, rijzen boven de hoge gebouwen uit en verlichten het firmament.

Miljoenen nieuwe sterren vullen de hemel, jagen de schaduwen weg; hun lichtjes weerkaatsen in het duistere water en onthullen het afschuwelijke geheim ervan.

Flits, en in het water schitteren vreemde vormen, die weer vervaagen als een nagloed achter in het oog.

Flits, en geschrokken vissen schieten weg van de drijvende vingers waar ze aan knabbelden.

Flits, en lang zwart haar glijdt glanzend mee in de stroom, als zeewier in de vloed.

Flits, en de opgebouwde kracht van een week regen drukt tegen het nieuwste obstakel en voert het – voortdurend wentelend – langzaam naar zee.

Flits, en een spookachtig wit gezicht kijkt hem aan met smekende, dode ogen.

Flits...

2

‘Aargh! Jezus! Is dat een rat?’

‘Een beetje zachter, agent.’

‘Maar, brigadier, het beest kroop over mijn voet. Moet verdomme zo groot zijn geweest als een das.’

‘Kan me niet schelen, al was het zo groot als mijn kont. Hou je mond totdat we het signaal krijgen.’

Terwijl het groepje politieagenten tussen de niet-opgehaalde vuilniszakken van het doodstille pand hurkte, viel een met gemompel doorspekte stilte over de duistere straat. Het voortdurende geraas van de stad op de achtergrond benadrukte de stilte alleen maar en het flauwe schijnsel van de enige werkende straatlantaarn wierp een schemerige schaduw over het hele tafereel. Het was vroeg in de morgen en je kon ervan op aan dat de bewoners van dit gedeelte van de stad nog sliepen of stomdronken buiten westen lagen.

Twee klikken op de mobilfoon, daarna een metalige stem in een oortje. ‘Alles veilig aan de achterkant. Jullie kunnen naar binnen.’

De agenten kwamen de hoek om geschoven, ingesloten door de rotzooi aan beide kanten. ‘Oké, mensen. Op mijn teken. Drie... Twee... Een...’

Een gekraak van versplinterend hout, meteen gevolgd door een schreeuw.

‘Aargh! Die klotedeur was niet eens op slot.’ Daarna: ‘Jezus Christus! Het ligt hier vol stront.’

Inspecteur Anthony McLean zuchtte en knipte zijn zaklantaarn aan. Voor hem kon hij alleen de donker geklede figuur van agent Jones onderscheiden, die zich uit een hoop vuilniszakken in het portaal van het pand probeerde te worstelen.

‘Hebben ze je in Tulliallan dan niet geleerd om dat soort zaken eerst te controleren?’

Hij wurmde zich langs de worstelende agent naar binnen in het klamme gebouw, snoof de lucht op en probeerde niet te kokhalzen. De geur van rottend afval, vermengd met die van ranzige pis en schimmel, het favoriete aroma van de Edinburgse achterbuurten. Maar toch rook het meestal niet zo belegen als hier, wat weinig goeds voorspelde voor datgene waarvoor hij hier was.

‘Bob, neem jij de benedenverdieping. Jones, jij helpt hem.’

McLean draaide zich naar de laatste van het gezelschap, een jonge rechercheagent met een babyface die een uur eerder de pech had gehad zich in de kantine van het politiebureau te bevinden met een gezicht alsof hij niets beters te doen had. Dat kreeg je ervan als je enthousiasme uitstraalde. ‘Kom op, MacBride. Laten we eens kijken of hier iets te vinden is dat de moeite van het openbreken van een niet eens gesloten deur waard is.’

Het pand telde drie verdiepingen, met op elke verdieping telkens twee kleine appartementjes. Geen van de deuren was op slot en de graffiti, die overvloedig over elke beschikbare oppervlakte was gespoten, was ten minste twee krakersgeneraties oud. McLean ging voorzichtig van kamer naar kamer en scheen met de stralenbundel van zijn zaklantaarn over kapot meubilair, uitgerukte elektriciteitskabels, hier en daar een dode rat. Rechercheagent MacBride week niet van zijn zijde, heen en weer dreutelend als een gedweeë labrador, bijna dichterbij dan prettig was. Of misschien wilde hij gewoonweg nergens tegenaan lopen. Kon je hem eigenlijk niet kwalijk nemen. De stank van dit pand kreeg je in geen weken uit je huid gewassen.

‘Ziet er verdomme uit alsof we hier weer alleen maar onze tijd hebben verdaan’, gromde McLean, toen ze uit het laatste appartement kwamen en op de overloop boven aan de trap stonden. Al het glas was al lang verdwenen uit het venster dat uitkeek over de achtertuinen. Dat betekende dat een koude wind ten minste de ergste stank kon wegblazen.

‘Hmm. Waarom zijn we hier, meneer?’ De vraag stakte in MacBrides keel, alsof hij op het laatste moment had geprobeerd hem niet te stellen.

‘Dat is een heel goede vraag, agent.’ McLean richtte zijn zaklantaarn in het lege trappenhuis, vervolgens naar het plafond met zijn hoge nok en lichtkoepel van versterkt glas. Daar konden de vandalen niet bij en de constructie was stevig genoeg om geworpen projectielen te weerstaan, hoewel een aantal ruiten toch gebarsten waren en doorzakten. ‘Een informant. Een verklikker. Hoe heten die tegenwoordig? “Geheime bron van interpersoonlijke informatie”?’ Hij beeldde aanhalingstekens uit met zijn vingers, waarbij het licht van zijn zaklantaarn op en neer stuiterde. ‘Vergeet het. Die van mij is een junk die Izzy heet. Een stomme klootzak. Verkocht me een hoop onzin, misschien om van me af te zijn. Hij heeft me wijsgemaakt dat dit pand als distributiecentrum werd gebruikt. Mijn eigen stomme fout dat ik hem geloofde.’

Nog meer lichtflitsen in het duister beneden, afkomstig van recherchebrigadier Bob Laird en agent Taffy Jones, die zich een weg probeerden te banen door de rotzooi in de benedengang. Als ze iets hadden gevonden, hadden ze beslist geroepen. Het leek er dus op dat de hele gebeurtenis alleen maar tijdverlies was geweest. Net zoals bij al die andere vervloekte razzia’s. Fantastisch. Dagwood zou echt in zijn nopjes zijn.

‘Kom op. Het is het beste als we Bob Knorpot niet helemaal naar boven laten klimmen. We gaan terug naar de warme kantine.’ McLean was al bijna op de andere verdieping toen hij merkte dat hij niet werd gevolgd. Hij keek om en zag hoe MacBride zijn lantaarn richtte op een plek boven het waaierenstertje boven een van de appartementsdeuren. Een luikje gaf toegang tot de zolderverdieping van het gebouw. Het leek bijna onopvallend, ware het niet dat er een blinkend, nieuw grendelslot in gemonteerd was.

‘Denkt u dat er daarboven iets zou kunnen zijn, meneer?’ vroeg MacBride, terwijl McLean zich bij hem op de overloop voegde.

‘Er is maar één manier om dat te weten te komen. Geef me even een zetje.’

McLean stak de zaklantaarn in zijn mond en stapte voorzichtig in de tot een kommetje vervlochten vingers van de agent. Hij kon zich alleen vasthouden aan een randje onder de grendel en moest zijn andere been uitsteken naar de wankel trapleuning, voordat hij

met een hand bij de grendel kon om die opzij te schuiven. De glanzende grendel zat op de plek waar tot voor kort een hangslot had gebungeld.

‘Zet je schrap.’ McLean duwde tegen het luik. Nog even bleef het steken en toen zwaaide het open op kennelijk vaak gebruikte scharnieren. Erachter was een ander soort duisternis en er woei hem een zoete muskusgeur tegemoet, iets heel anders dan de ranzige stank van beneden. Hij draaide met zijn hoofd tot hij de lichtbundel van zijn zaklantaarn door de luikingang gericht kreeg. Hij zag aluminiumfolie over de dakspanten, lage houten banken, tl-verlichting.

‘Ik kan u niet langer houden, meneer.’ MacBrides stem trilde onder het torsen van vijftenzeventig kilogram inspecteur. Misschien wel tachtig. McLean verplaatste zoveel gewicht naar de trapleuning als hij veilig achtte, keerde zich om en sprong terug op de stenen overloop. De agent keek hem met een bezorgd gezicht aan, alsof hij verwachtte dat hij een uitbrander zou krijgen vanwege zijn zwakte. Maar McLean lachte alleen maar.

‘Zet jij je portofoon even aan’, zei hij. ‘Ik denk dat we hier zo vlug mogelijk een forensisch team nodig hebben.’

Toen de vuilniszakken waren opgeruimd, stonk het al wat minder in het pand, maar de tegelvloer waar ze op hadden gelegen was plakkerig en glibberig van allerlei vloeistoffen waar je maar niet te veel over moest nadenken. McLean keek naar de stroom in witte overalls geklede forensisch onderzoekers, die na elkaar het bestelbusje uitstapten, de gang doorliepen en met hun gedeukte aluminium kisten vol waardevolle uitrusting de trappen opliepen.

‘Ach de arme sukkel die dat allemaal moet gaan doorzoeken.’ Bob Knorpot knikte in de richting van de berg vuilniszakken, die nu in het midden van de straat – met op elke zak het label ‘politiebewijsstuk’ – stonden te wachten op de vrachtwagen die ze zou afvoeren.

‘Dat ben ik, toevallig. Wie heeft hier de leiding?’ Een figuur in een wit pak stond midden in de gang stil en trok haar kapje af. Warrig zwart piekhaar. Afhankelijk van welke roddel op welk

bureau je geloofde, ging Emma Baird wel of niet af en toe uit met McLean. Hij had haar in geen weken gezien – iets met een training ergens in het noorden. Ze fronste haar wenkbrauwen, daar in het halfduister, en hij wilde dat ze elkaar onder betere omstandigheden waren tegengekomen. Hij keek naar Bob Knorpot, die als antwoord zijn schouders ophaalde en daarmee duidelijk te kennen gaf dat hij weigerde enige verantwoordelijkheid op zich te nemen.

‘Ha Em.’ McLean stapte uit de schaduw, zodat ze hem kon zien. ‘Ik dacht dat je nog in Aberdeen zat.’

‘Ik wilde dat ik daar was gebleven.’ Ze keek naar de aangroeiende berg rommel. ‘Je weet toch dat er in geen maanden iemand op die zolder is geweest?’

‘Shit.’ Weer een doodlopend spoor. En het had er allemaal zo veelbelovend uitgezien.

‘Precies, shit. Drieëntwintig stinkende vuilniszakken vol troep. En ik zal ze een voor een moeten doorsnuffelen, terwijl ik nu al weet dat er niets in zit dat voor het onderzoek ook maar enigszins van belang kan zijn. Tenzij u natuurlijk besluit dat dat niet nodig is...’ Ze keek de beide mannen aan, haar ogen schoten heen en weer, alsof ze niet zeker wist wie ze moest aanspreken.

‘Als ik die bevoegdheid had, zou ik dat zeker doen, Em.’ McLean probeerde te glimlachen, maar hij wist dat het gemaakt zou lijken. ‘Maar je kent Dagwood.’

‘O shit, leidt hij het onderzoek? Nee, toch?’ Emma verfrommelde haar kapje in haar gehandschoende handen, stak het in een zak van haar overall, draaide zich om en schreeuwde naar het verzamelde team forensisch onderzoekers: ‘Kom op, jongens. Hoe eerder we van start gaan, hoe eerder we kunnen gaan douchen.’ En ze beende weg zonder nog een woord te zeggen.

3

Ijzige regenvlagen geselen de begraafplaats, de wintersneeuw kwijnt weg in een zoutgrijze blubber. Onder een loden hemel lijken de wolken het intieme gezelschap als een vloedgolf te overspoelen. Hij staat aan de rand van het graf in het duistere gat te staren, terwijl in zijn buurt een dominee betekenisloze gemeenplaatsen prevelt.

Beweging nu. Sterke mannen grijpen de riemen die onder de kist door zijn gehaald. Zij is daarbinnen, ligt stil en koud in de favoriete jurk van zijn moeder. Haar favoriete jurk. Voor niemand meer van enige betekenis nu. Hij wil het deksel openbreken en nog een keer naar haar gezicht kijken. Hij wil haar in zijn armen koesteren en hij wil dat het verleden wegsmelt. Zodat de slechte dingen nooit hebben plaatsgevonden. Wat zou hij niet willen geven om alleen maar een paar maanden te kunnen teruggaan? Zijn ziel? Natuurlijk. Hier met het contract en de in bloed gedoopte veer. Aan een ziel heeft hij niets, nu zij weg is.

Maar hij verroert zich niet. Staat aan de grond genageld. Hij zou de sterke mannen moeten helpen haar in de grond te laten zakken, maar hij kan het niet. Blijven staan is het enige dat hij nog kan.

Een hand op zijn arm. Hij draait zich om en ziet een vrouw, helemaal in het zwart. Over haar witgeverfde gezicht rollen tranen, maar haar ogen zitten vol haat. Ze staren hem beschuldigend aan. Het is zijn schuld dat dit alles is gebeurd. Zijn schuld dat haar meisje, haar enige vreugde, langzaam met scheppen aarde wordt bedekt. Voer voor de wormen. Dood.

Hij kan die ogen niet ontwijken. Ze hebben gelijk. Het is zijn fout. Laat ze hem nu maar in het graf duwen. Hij zal haar niet tegenhouden. Hij zou maar al te graag op die kist gaan liggen, terwijl ze het slijk over hem heen gooien. Alles zou beter zijn dan proberen te leven zonder haar.

Maar hij weet dat hij dat toch zal gaan doen.

4

Het was net twaalf uur geweest en de late herfstzon keek al uit naar de nacht. McLean tuurde naar de schapenwolkjes hoog boven de kliffen van Salisbury en rilde bij de gedachte aan de aankomende winter. Het betonnen gevaarte van het politiebureau zou hem zo dadelijk naar binnen zuigen in een wereld van kunstlicht en gekleurde ramen. Maar nu wilde hij alleen maar de wind op zijn gezicht voelen. Hij wilde overal zijn, behalve binnen.

‘Blijft u hier de hele dag buiten staan, meneer? Tsja, ach, binnen staat er ook alleen maar een mok thee met mijn naam erop op me te wachten.’ Bob Knorpot sloeg de deur van de dienstwagen dicht en stak het parkeerterrein over naar de achterdeur van het politiebureau. Hij was nog maar een paar passen ver, toen een hels getoeter hem van schrik achteruit deed deinzen. Een gloednieuwe Jaguar stationwagen kwam met piepende remmen tot stilstand op de hellende oprit naar de beveiligde opslagplaats onder het politiebureau. Een lange kerel duwde het portier aan de bestuurderskant open, hees zich met enige moeite naar buiten en liep hinkend naar de voorkant van de wagen.

‘Sorry, Bob. Ik zag je niet door het zonlicht.’

‘Dzjiezus, Needy. Ik had wel dóód kunnen zijn!’ Bob Knorpot legde teatraal een hand op zijn borst, terwijl hij met zijn andere op de motorkap van de auto sloeg. ‘Fraai karretje, hoor. Ik moet het nieuws hebben gemist over de laatste ronde loonsverhogingen.’

‘Tsja, Bob, jongen, als je je geld niet verkwanselt aan bier en losbandige vrouwen...’ McLean keek naar Needy, brigadier John Needham voor wie hem niet goed kende. Koning van de krochten van het kantoor, van de opberghokken voor de bewijsstukken en het doolhof van archieven en opslagruimtes. Normaal gezien kon je bij hem rekenen op een vleugje humor in elke situatie, maar nu leek hij gespannen, zijn gezicht grauw en vermoeid.

‘Goedemiddag, meneer.’ Needy bewoog zich stijf toen hij McLean begroette, hij had duidelijk meer last van zijn toegetakelde been dan anders. McLean herinnerde zich de atletisch gebouwde recherchebrigadier die hem jaren geleden onder zijn hoede had genomen. Als hij niet op een ongelukkig moment een met een fles zwaaiende dronkenlap tegen het lijf was gelopen, dan had Needy nu de leiding gehad en had McLean hem met ‘meneer’ aangesproken.

‘Goedemiddag, Needy.’ McLean knikte in Bob Knorpots richting. ‘Maar hij heeft wel gelijk. Het is een fraai karretje. Heb je jezelf een mooi cadeautje gedaan vóór je met pensioen gaat? Kan niet zo lang meer duren, toch?’

‘Februari.’ Needy leek niet bepaald gelukkig met het vooruitzicht. ‘Kerstdag en nieuwjaar moeten we nog halen, daarna zeg ik dit alles vaarwel.’ Hij stak zijn handen in de lucht alsof hij tot de binnenplaats en de dreigende muren stond te bidden. Of alsof hij applaus van de stille ramen in ontvangst nam. ‘Er werkten al Needhams op het oude bureau voordat ze dit hier ooit bouwden. Moet zo’n honderd jaar dienst zijn, alles bij elkaar. En ik ben de laatste.’

‘Hoe gaat het trouwens met die ouwe?’ vroeg McLean. Tom Needham, veertig jaar wijkagent, zijn hele leven lang. Het was al een tijdje geleden dat hij voor het laatst op het bureau was geweest, waar hij met zijn knobbelige wandelstok rondliep alsof het zijn eigen woonkamer was en waar hij overal zijn neus in stak. Het maakte niet uit of hij tegenwoordig met pensioen was en geen pasje meer had, geen hooggeplaatste officier had het ooit aangedurfd om hem naar huis te sturen.

Er trok een schaduw over Needy’s gezicht en hij begon zich moeizaam in zijn auto te wringen.

‘Hij ligt weer in het ziekenhuis. Ik was naar hem op weg.’

‘Doe hem de groeten’, zei McLean. ‘We willen je niet ophouden.’

‘Maak je geen zorgen’, antwoordde Needy. ‘Ik wil hier zo ver mogelijk vandaan zijn wanneer Dagwood over je razzia van vanochtend hoort.’

‘Hoe weet jij dat nu al?’ vroeg McLean, maar Needy glimlachte alleen maar, trok de deur dicht en reed weg.

Naarmate je vanuit de koffiekamer achterin de trap op klom naar het duistere hart van het politiebureau, steeg de spanning. McLean ervoer die spanning als een ijzige stilte in de lucht, een zwaar gewicht op zijn schouders, druk in zijn voorhoofdsholte. Daar kwam de geur van angst die in de gangen hing nog bij. Of het moest zijn dat een van de agenten zich al een tijdje niet had gewassen.

De grootste meldkamer in het gebouw besloeg een flink gedeelte van de voorkant van de eerste verdieping, met grote ramen die uitkeken over de drukke verkeersader waar de pendelaars van de Borders naar het stadscentrum zich doorheen persten. McLean bleef in de dubbele deuropening staan, en overschouwde een studie in 'druk bezig zijn'. Agenten in uniform en brigadiers holden heen en weer tussen een rij computerschermen, een wit bord over de hele breedte van de kamer en een kaart van de stad die een hele muur in beslag nam. Zo'n vijftientig verschillende stemmen riepen in hoofdtelefoons, waardoor nog meer mankracht werd opgeslorpt door het alsmaar aangroeiende overurenbudget. En waarom? Vanwege een waardelose tip die hen naar een sinds lang verlaten site had geleid, die wellicht niets te maken had met het lopende onderzoek.

'Kijk eens aan. Wie hebben ze nou weer naar binnen gesleept. Ik begon me al af te vragen wat er met jou gebeurd kon zijn.'

McLean keek degene die hem zojuist beledigd had aan, ergens wel dankbaar dat hij het nieuws zou kunnen brengen aan iemand die hem niet meteen zou oppeuzelen en weer uitspuwen. Inspecteur Langley was eigenlijk wel oké, zeker voor een rechercheur van de drugsbrigade. Technisch gezien had hij het hele onderzoek moeten leiden en had McLean allen logistieke ondersteuning moeten bieden, wat dat ook mocht betekenen. Maar door de voortdurende bemoeienis van een zekere hoofdinspecteur van de recherche die – gelukkig voor McLean – op dit ogenblik niet aanwezig leek te zijn, waren ze beiden in een andere rol geduwd.

'Wel, hoe is het gegaan?' vroeg Langley, met een uitdrukking die McLean er bijna van overtuigde dat die gast nog niet op de hoogte was.

Hij haalde de schouders op. 'Nog te vroeg om iets te zeggen. Het

forensisch onderzoek levert misschien iets op. We hebben hun in ieder geval een en ander geleverd waar ze een tijdje zoet mee zijn.'

'Ja, heb ik gehoord.' Langley krabde aan zijn neus en onderzocht het topje van zijn vinger alsof hij afwoog of hij die al dan niet in zijn mond zou steken. Uiteindelijk besliste hij om hem aan de zijkant van zijn jasje af te veegen. 'En de baas ook.' Zijn ogen flitsten over McLeans schouder in de richting van de open deur achter hem en op hetzelfde moment voelde McLean de temperatuur dalen en het rumoer volledig verstommen.

'Waar heb je godverdomme uitgehangen, McLean? Ik ben al de hele dag naar je op zoek.'

McLean draaide zich om en zag de rijzige figuur van zijn minst favoriete collega door de deuropening schrijden. Hoofdinspecteur van de recherche Charles Duguid, of Dagwood zoals iedereen hem achter zijn rug noemde. Dit was zonder twijfel de week van de bruine pakken. Dit uit verschoten synthetische materialen samengestelde exemplaar was al zichtbaar gerafeld aan de manchetten en begon te blinken rond de ellebogen. Hij zag er meer als een schoolmeester uit dan als een speurder; zo'n exemplaar dat zich bijzonder verheugt in het berispen van trage kinderen en wiens gedrag de leerlingen alleen maar aanzet tot opstandigheid. Van zijn dunner wordende, onverzorgde gemberkleurig haar en zijn vlekkerige witte gezicht dat rood van woede kon worden bij de minste vorm van kritiek, tot zijn slungelachtige lijf en die meer dan grote handen met hun lange vingers en knolvormige benige knoken, alles deed McLean denken aan een orang-oetan in een pak, zij het dan een minder vriendelijke versie.

Proberen redelijk te blijven. Tenminste, in het begin. 'Misschien herinnert u zich, meneer, dat ik u heb verteld dat ik een potentiële tip van een van mijn informanten zou natrekken. U beseft hoe moeilijk het is geweest om deze bende te traceren. Het was mijn bedoeling om het pand snel binnen te vallen, nog voor ze 'm konden smeren.'

'Dus het onderzoek nadert het einde? En terwijl wij hier nu staan, zitten de criminelen veilig achter slot en grendel? En is de stad wederom verlost van de dreiging van de georganiseerde

cannabisteelt?’ sneerde Duguid. ‘Was je tot vorige maand niet nog gewoon brigadier?’

‘Dat is bijna een jaar geleden en ik zie niet meteen in wat dat te maken heeft met...’

‘Sommigen onder ons hebben net iets meer ervaring in het leiden van een onderzoek dan jij, McLean. Zelfs Langley hier heeft in zijn tijd een aantal dealers achter de tralies gekregen. En je weet toch wat boven alles het belangrijkste is van ieder onderzoeksteam, toch? Dat kun je je toch van je opleiding herinneren, toch?’

Bij elke ‘toch’ kwam Duguid dichterbij en dreigender op McLean af, maximaal gebruikmakend van zijn extra lengte.

‘Het gaat om dat ene kleine woordje, McLean.’ Duguid porde hem met een benige vinger, de nagel gebarsten en gelig door de levenslange nabijheid van sigaretten. ‘Team. T-E-A-M. Je stormt niet voor een of andere ochtendrazzia de deur uit, zonder eerst met iedereen te hebben overlegd. Maar wat doe jij? Je grijpt het eerste het beste uniform bij zijn kladden en valt met veel gedoe en lawaai ergens binnen!’

McLeans stond op het punt om te gaan protesteren – maar toen hij inzag dat er een kern van waarheid in de woorden van de hoofdinspecteur zat, klapte hij zijn mond weer dicht. Hij was niet geheel aan het team voorbij gegaan – inspecteur Langley was aanwezig geweest bij de korte briefing die hij om zes uur die morgen had gehouden. Fijn toch dat die man hem nu te hulp schoot, in plaats van ertussenuit te muizen in de richting van de computers in het midden van de kamer, zogenaamd uitermate geïnteresseerd in de recentste zinloze acties die ze uitspuwden.

‘Nou? Wat heb je daarop te zeggen?’ vroeg Duguid, ongeduldig zijn handen in de zakken van zijn jas schuivend, om daar wat rond te tasten en uiteindelijk een lichtelijk vergeeld pepermuntje op te duikelen. Hij veegde er wat slierten tabak af – McLean wilde zich niets anders voorstellen – en mikte het in zijn mond.

‘We hebben in het pand dat mijn tipgever had aangewezen kweeklampen en materialen voor hydrocultuur aangetroffen’, zei hij, om vervolgens de hoofdinspecteur verder in te lichten over de ochtendactiviteiten. Voor een keer kwam Duguid niet tussenbeide,

waarschijnlijk omdat hij te zeer in beslag werd genomen door het genot van zijn met nicotine doortrokken pepermuntje. Ten slotte begon hij tussen zijn gele tanden te pulken, bekeek aandachtig wat hij had gevonden en wat nu onder een gelige nagel zat. ‘Het forensisch team onderzoekt nu dus een hele berg smerige vuilniszakken en jij had de indruk dat die plek al een tijdlang niet meer werd gebruikt?’

McLean trok een grimas. ‘Wat we weten is dat ze daar zijn geweest.’

‘We wéten waar ze zijn geweest, McLean. In de hele stad weten we meerdere plekken waar ze zijn geweest.’ Duguid zwaaide met een van zijn grote klauwen in de richting van de computers en de hard werkende agenten die op toetsenborden tokkelden en van dichtbij naar schermen zaten te staren. ‘We kunnen blijven zoeken naar alle plekken waar ze zijn geweest. Ik moet weten waar ze zich nú bevinden.’

‘Ik weet het, meneer. Maar...’

‘Ik wil het niet horen. Bespaar me. Het is al erg genoeg dat ik naar die verdomde Langley moet luisteren, die de hele dag blèrt als een geconstipeerd schaap. Ik heb je bij dit onderzoek betrokken omdat hoofdcommissaris McIntyre dacht dat het een goed idee was.’ Duguid trok bij het noemen van zijn meerdere een gezicht alsof alleen al de gedachte aan haar hem kwaad maakte. ‘Klaarblijkelijk werd ze ingepakt door dat triomfantelijk lachje van je, maar dat werkt niet bij mij.’

‘Als u mijn hulp niet op prijs, meneer, dan heb ik nog wel wat anders te doen. Om te beginnen weten we nog steeds niet wie die oude gebouwen in de fik steekt.’ McLean hoorde in zijn eigen stem het drammerige schooljongetje door, maar hij kon zijn woorden niet meer terugnemen. Duguid ontplofte bijna, zijn gezicht liep rood aan als dat van een geschrokken octopus.

‘Scheer je weg, McLean.’ En nog hoger en luider: ‘Zit je pyromaantje maar achterna en laat het echte politiewerk over aan diegenen onder ons die weten wat ze doen.’